

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Pasqyrat Financiare

më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

Përmbajtja	Faqe
Raporti i Auditorit të Pavarur	3
Pasqyra e gjendjes financiare	4
Pasqyra gjithëpërfshirëse e të ardhurave	5
Pasqyra e ndryshimeve në ekuitet	6
Pasqyra e rrjedhjes së parasë	7
Shënime për pasqyrat financiare	8 - 41

RAPORTI I PAVARUR I AUDITORIT

Për Menaxhmentin e Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Bankës Qëndrore të Republikës së Kosovës ("BQK"), të cilat përbëhen nga pasqyra e pozicionit financiar me 31 dhjetor 2015, pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave tjera gjithëpërfshirëse, pasqyra e ndryshimeve të kapitalit dhe pasqyra e rrjedhjes së parasë për vitin e përfunduar në atë datë, dhe një përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël dhe shpalosje të tjera informuese.

Përgjegjësia e Menaxhmentit

Menaxhmenti është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të këtyre pasqyrave financiare në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar, dhe për kontrolle të brendshme të tilla që menaxhmenti i konsideron si të nevojshme për përgatitjen e pasqyrave financiare, të cilat nuk përmbajnë gabime materiale, qoftë nga gabimet apo mashtrimet.

Përgjegjësia e Auditorit

Përgjegjësia jonë është të shprehim një mendim për këto pasqyra financiare duke u bazuar në auditimin tonë. Ne kemi kryer auditimin në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit. Këto standarde kërkojnë që ne të jemi në përputhshmëri me kërkesat etike dhe të planifikojmë dhe kryejmë auditimin për të marrë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare nuk përmbajnë gabime materiale.

Auditimi përshinë kryerjen e procedurave për të marrë dëshmi audituese lidhur me shumatat dhe shpalosjet në pasqyrat financiare. Procedurat e selektuara varen nga gjykimi profesional i auditorit, duke përfshirë vlerësimin e rreziqeve për gabime materiale në pasqyra financiare, qoftë nga mashtrimet apo gabimet. Në vlerësimin e këtyre rreziqeve, auditori konsideron kontrollet e brendshme relevante në përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të pasqyrave financiare në mënyrë që të dizajnoj procedurat e auditimit të cilat janë të përshtatshme, por jo për qëllim të shprehjes së një mendimi për efektivitetin e kontrolleve të brendshme. Auditimi po ashtu përfshinë vlerësimin dhe adekuatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve kontabël të bëra nga menaxhmenti, si dhe vlerësimin e përgjithshëm të prezantimit të pasqyrave financiare.

Ne besojmë se dëshmitë e auditimit të cilat i kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të ofruar bazat për dhënien e opinionit të auditimit.

Opinionit

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare të bashkangjitura, prezantojnë në mënyrë të drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Bankës Qëndrore të Republikës së Kosovës më 31 dhjetor 2015, performancën financiare dhe rrjedhjen e parasë për vitin e përfunduar në atë datë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar.

Prishtinë, Kosovë
19 maj 2016

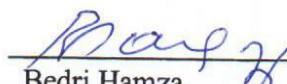
Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

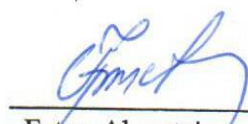
Pasqyra e gjendjes financiare

Më 31 dhjetor të vitit 2015

<i>Në mijë Euro</i>	Shënim	2015	2014
Aktivët			
Paraja e gatshme	7	15,282	29,178
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	8	241,187	323,401
Letra me vlerë (Bono thesari dhe Obligacione Qeveritare)	9	127,319	120,789
Depozita me bankat e huaja	10	805,309	660,123
Mjetet e ndërlidhura me FMN	11	268,277	234,786
Prona dhe pajisjet	12	2,372	1,956
Aktive të paprekshme	13	1,552	1,251
Aktive tjera	14	897	886
Gjithsej aktivët		1,462,195	1,372,370
Detyrimet			
Detyrime ndaj bankave komerciale në vend	15	316,406	315,932
Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN-në	16	273,894	238,713
Detyrime ndaj institucioneve qeveritare	17	735,744	713,567
Detyrime ndaj institucioneve publike dhe komerciale	18	82,649	50,608
Detyrime nga huamarrja/et	19	680	34
Detyrime të tjera vendore	20	1,799	3,181
Gjithsej detyrimet		1,411,172	1,322,035
Kapitali dhe rezervat			
Kapitali i autorizuar	21	30,000	30,000
Fondi i rezervave	21a	20,171	19,561
Rezerva nga rivlerësimi		164	389
Neto rezultati (fitimet e mbajtura)		688	385
Gjithsej kapitali dhe rezervat		51,023	50,335
Gjithsej detyrimet, kapitali dhe rezervat		1,462,195	1,372,370

Këto pasqyra financiare të shpalosura në faqet 4 deri në 41 janë miratuar nga menaxhmenti i BQK-së më 19 Maj 2016 dhe është nënshkruar në emër të tij nga:

Bedri Hamza
Guvernator

Faton Ahmetaj
Drejtore për Planifikim dhe
Raportim Financiar

Shënimet nga 1 deri 33 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Pasqyra gjithpërfshirëse e të ardhurave

Më 31 dhjetor të vitit 2015

<i>Në mijë Euro</i>	Shënim	2015	2014
Të ardhurat nga interesi			
Të ardhurat nga interesi		642	1,504
Shpenzimet nga interesi		(48)	(246)
Të ardhurat neto nga interesi	22	<u>594</u>	<u>1,258</u>
Të ardhurat nga tarifat dhe ndalesat			
Të ardhurat nga tarifat dhe ndalesat		1,442	1,640
Shpenzimet nga tarifat dhe ndalesat		(376)	(318)
Të ardhurat neto nga tarifat dhe ndalesat	23	<u>1,066</u>	<u>1,322</u>
Të ardhurat nga aktiviteti rregullativ dhe të hyrat tjera operative			
Të ardhurat nga aktiviteti rregullativ	24	3,410	3,310
Të ardhurat nga grantet	25	77	77
Të ardhurat tjera operative	26	1,139	18
Fitimi / (humbja) nga kursi i këmbimit	29	(298)	(225)
Të hyrat operative		5,988	5,760
Shpenzimet administrative (operative)			
Shpenzimet personelit	27	(3,625)	(3,571)
Zhvlerësimi dhe amortizimi	12,13	(561)	(485)
Shpenzimet e përgjithshme dhe administrative	28	(1,114)	(1,319)
Shpenzimet administrative (operative)		(5,300)	(5,375)
Fitimi vjetor			
Të ardhurat e tjera gjithpërfshirëse		-	-
Gjithsej të ardhurat gjithpërfshirëse për vitin		<u>688</u>	<u>385</u>

Shënimet nga 1 deri 33 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Pasqyra e ndryshimeve në ekuitet

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

	Kapitali	Fondi rezervë	Rezervat e rivlerësimit	Fitimet e mbajtura (Neto Rezultatati/et)	Gjithsej
<i>Në mijë Euro</i>					
Gjendja më 1 janar 2015	30,000	19,561	389	385	50,335
Transferimi në fondin rezervë	-	610	(225)	(385)	-
Gjithsej transaksionet e kërkuara me ligj	-	610	(225)	(385)	-
Fitimi për vitin	-	-	-	688	688
Të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-	-
Gjithsejt të ardhurat gjithëpërfshirëse për vitin	-	-	-	688	688
Gjendja më 31 dhjetor 2015	30,000	20,171	164	688	51,023
<hr/>					
Gjendja më 1 janar 2014	30,000	19,462	301	187	49,950
Transferimi në fondin rezervë	-	99	88	(187)	-
Gjithsej transaksionet e kërkuara me ligj	-	99	88	(187)	-
Fitimi për vitin	-	-	-	385	385
Të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-	-
Gjithsejt të ardhurat gjithëpërfshirëse për vitin	-	-	-	385	385
Gjendja më 31 dhjetor 2014	30,000	19,561	389	385	50,335

Shënimet shoqëruese nga 1 deri 33 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Pasqyra e rrjedhjes së parash

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

<i>Në mijë Euro</i>	Shënim	2015	2014
Rrjedhja parave nga aktivitetet operacionale			
Fitimi vjetor		688	385
<i>Rregullime për:</i>			
Zhvlerësimin	12	359	279
Amortizimin	13	202	206
Të ardhurat nga grantet	25	(77)	(77)
Fitimi nga shitja e pajisjeve		-	(18)
Të ardhurat nga interesi	22	(642)	(1,504)
Shpenzimet nga interesi	22	48	246
		578	(483)
Ndryshime në bono thesari		(3,493)	250,048
Ndryshime në depozita me bankat e huaja		(554,965)	(74,139)
Ndryshime në mjetet e ndërlidhura me FMN		(33,449)	(3,348)
Ndryshime në aktive të tjera		(11)	91
Ndryshime në detyrimet ndaj bankave komerciale në vend		474	(17,242)
Ndryshime në detyrimet ndaj llogarive të të ndërlidhura me FMN-në		35,138	4,720
Ndryshime në detyrimet ndaj institucioneve qeveritare		22,193	(43,876)
Ndryshime në detyrimet ndaj institucioneve publike dhe komerciale		32,041	(185,989)
Ndryshime në huamarrja/et		647	34
Ndryshime në detyrimet e tjera vendore		(1,547)	3
Interesa të marra		197	1,597
Interesa të paguara		(21)	(263)
Paraja neto e gjeneruar nga/(përdorur në) aktivitetet operacionale		(502,218)	(68,847)
Rrjedhja e parave nga aktivitetet investuese			
Të hyrat nga shitja e pajisjeve		-	18
Blerja e pajisjeve	12	(775)	(351)
Blerja e aktiveve të paprekshme	13	(503)	(123)
Paraja neto e përdorur në aktivitetet investuese		(1,278)	(456)
Rrjedhja e parave nga aktivitetet investuese			
Të hyrat nga grantet		243	10
Paraja neto e gjeneruar nga aktivitetet financuese		243	10
Rritja/(zbritja) neto në para dhe ekuivalentet e saj		(503,253)	(69,293)
Efkti i normë së këmbimit		-	-
Paraja dhe ekuivalentët e saj më 1 janar		762,586	831,879
Paraja dhe ekuivalentët e saj më 31 dhjetor	30	259,333	762,586

Shënimet shoqëruese nga 1 deri 33 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

1. Subjekti raportues

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës (nga këtu e tutje "BQK" ose "Banka"), pasardhëse e Autoritetit Qendror Bankar të Kosovës, është një subjekt i pavarur juridik me kompetenca të plota si një person juridik sipas ligjit të aplikueshëm në Republikën e Kosovës. BQK është një subjekt publik i veçantë i cili ka autoritetin për të licencuar, mbikëqyrur dhe rregulluar institucionet financiare në Republikën e Kosovës. Banka vepron në përputhje me Ligjin nr. 03/L-209 për "Bankën Qendrore të Republikës së Kosovës" të cilit tash e tutje i referohemi si ("Ligji për BQK-në"). Sipas këtij ligji objektivat kryesore të BQK-së janë si vijon:

- të nxisë dhe të mbajë një sistem të qëndrueshëm financiar, duke përfshirë një sistem të sigurt, të shëndetshëm dhe efikas të pagesave.
- të kontribuojë në arritjen dhe mbajtjen e stabilitetit të brendshëm të çmimeve.
- të mbështes politikat e përgjithshme ekonomike të Qeverisë.

Siç është përshkruar në ligj, BQK duhet të veprojë në përputhje me parimet e një tregu të hapur me një konkurrencë të lirë, duke favorizuar ndarjen efikase të resurseve.

BQK vepron nga zyrat e saj që gjenden në Prishtinë. Adresa e regjistruar e zyrës së BQK-së është si më poshtë:

Rr. Garibaldi nr. 33

Prishtinë, Kosovë.

Bordi i Bankës Qendrore, Bordi Ekzekutiv dhe Guvernatori

Organet vendimmarrëse të BQK-së janë Bordi i Bankës Qendrore, Bordi Ekzekutiv dhe Guvernatori. Sipas nenit 79, paragrafit 2 të Ligjit për BQK-në, Bordi i Bankës Qendrore përbëhet nga Guvernatori, Drejtori Gjeneral i Thesarit¹ dhe tre anëtar jo-ekzekutiv dhe është përgjegjës për mbikëqyrjen e zbatimit të politikave si dhe mbikëqyrjen e administrimit dhe operacioneve të BQK-së.

Më 31 dhjetor 2015, Bordi i Bankës Qendrore përbëhej nga këta anëtarë:

- Bedri Peci – Kryetar i Bordit
- Bedri Hamza – Guvernator
- Behxhet Brajshori – Anëtar
- Nuhi Ahmeti – Anëtar

Bordi Ekzekutiv përbëhet nga Guvernatori, i cili është Kryesues dhe tre Zëvendësguvernatorët dhe është përgjegjës për implementimin e politikave të BQK-së dhe të operacioneve të saj.

2. Baza e përgatitjes

a) Deklarata e përputhshmërisë

Pasqyrat financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF").

b) Baza e matjes

Pasqyrat financiare janë përgatitur duke përdorur bazat e matjes të specifikuara nga SNRF-ja për secilin lloj të aktiveve, detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Bazat e matjes janë shpalosur më në detaje në politikat kontabël në shënimin 3 më poshtë.

¹ Pasi që është përmbush kushti i pikes 2, të nenit 79, Drejtori Gjeneral i Thesarit nga muaji gusht 2015 nuk është më anëtar i Bordit të BQK-së.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

2. Baza e përgatitjes (në vazhdim)

c) Valuta funksionale dhe e prezantimit

Këto pasqyra financiare prezantohen në Euro ("EUR"), e cila është valuta funksionale e BQK-së. Nëse nuk është shënuar ndryshe, informacioni financiar i prezantuar në Euro është rumbullakësuar në mijëshen më të afërt.

d) Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Përgatitja e pasqyrave financiare kërkon nga menaxhmenti që të bëjë gjykime, vlerësime dhe supozime që ndikojnë në zbatimin e politikave dhe në shumat e raportuara të aktiveve dhe detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet faktike mund të ndryshojnë nga ato të vlerësuara.

Vlerësimet dhe supozimet shqyrtohen në bazë të vazhdueshme. Rishikimet e vlerësimeve kontabël njihen në periudhën në të cilën vlerësimi rishikohet dhe në periudhat e ardhshme nëse ato ndikohen. Në veçanti, informatat në lidhje me fushat e rëndësishme të vlerësimit të pasigurisë dhe vendimeve të rëndësishme për zbatimin e politikave kontabël që kanë ndikimin më të konsiderueshëm në shumat e pranuar në pasqyrat financiare janë përkrahur më poshtë në shënimin 5.

Politikat kontabël të paraqitura më poshtë janë zbatuar në mënyrë të qëndrueshme në të gjitha periudhat e prezantuara në këto pasqyra financiare.

3. Politikat e rëndësishme kontabël

a) Transaksionet në valutë të huaj

Transaksionet në valutë të huaj vlerësohen në valutën funksionale me kursin e këmbimit në datat e kryerjes së transaksioneve. Pasuritë dhe detyrimet monetare të shprehura në valutë të huaj rivlerësohen me kursin zyrtar të këmbimit të asaj date. Fitimi apo humbja nga valutat e huaja për zërat monetarë është diferenca ndërmjet kostove të amortizuara në valutën funksionale në fillim të periudhës, e rregulluar me interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe kostove të amortizuara në monedhë të huaj të rivlerësuara me kursin e këmbimit në fund të periudhës. Aktivët dhe detyrimet jo-monetare në monedhë të huaj që maten me vlerë të drejtë rivlerësohen në monedhë funksionale në kursin e këmbimit në datën kur është përcaktuar ajo vlerë e drejtë. Diferencat nga valutat e huaja që rrjedhin nga rivlerësimi njihen si fitim ose humbje.

b) Interesi

Të hyrat dhe shpenzimet nga interesi njihen si fitim apo humbje bazuar në metodën e interesit efektiv. Norma e interesit efektiv është norma që zbritet pagesat dhe arkëtimet e pritshme në të ardhmen gjatë jetëgjatësisë së aktivitetit ose detyrimit financiar (ose kur është e përshtatshme, për një periudhë më të shkurtër) deri në vlerën kontabël të aktivitetit ose detyrimit financiar. Norma e interesit efektiv përcaktohet në njohjen fillestare të aktivitetit ose detyrimit financiar dhe nuk rishikohet më pas.

Llogaritja e normës së interesit efektiv përfshin të gjitha komisionet dhe vlerat e paguara apo kostot e transaksioneve të pranuar dhe zbritjet apo primet që janë pjesë përbërëse e normës së interesit efektiv.

Kostot e transaksioneve përfshijnë kosto shtesë të ngarkueshme drejtpërdrejt për blerjen, emetimin apo largimin e një aktivi apo detyrimi financiar.

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi të paraqitura në humbje apo fitim përfshijnë interesat nga aktivët ose detyrimet financiare me kosto të amortizuara mbi bazën e interesit efektiv.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

c) Tarifa dhe komisione

Të hyrat dhe shpenzimet nga tarifat dhe komisionet të cilat janë pjesë përbërëse e normës së interesit efektiv për një mjet apo detyrim financiar, përfshihen në matjen e normës së interesit efektiv.

Të hyrat tjera nga komisionet dhe tarifat, përfshirë tarifat e transaksioneve për llogaritë operative, tarifat e transferimit të fondeve dhe të licencimit njihen në momentin e kryerjes së shërbimeve të lidhura me to.

Shpenzime të tjera për komisione dhe tarifa lidhen kryesisht me tarifa transaksionesh dhe shërbimesh të cilat shpenzohen në momentin që shërbimet përfitohen.

d) Përfitimet e punonjësve

BQK kryen kontributet për sigurimet shoqërore të detyrueshme që përcaktojnë përfitimet pensionale të punonjësve kur ata dalin në pension. Këto kontribute klasifikohen sipas planeve të kontributit të përcaktuara, bazuar në legjislacionin e Kosovës. Kontributet e BQK-së ngarkohen si shpenzim në të ardhura në momentin kur ato ndodhin.

e) Tatimi dhe shpërndarja e fitimit

BQK-ja është e përjashtuar nga tatimi mbi fitimin sipas Ligjit nr. 03/L-209 të miratuar më 22 korrik 2010. Shih shënimin 4 (f) se si BQK-ja alokon fitimin e saj.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

f) Aktivet dhe detyrimet financiare

Banka klasifikon investimet e saja në këto kategori: Aktivet financiare në vlerë reale përmes fitimit apo humbjes, kreditë dhe detyrimet, aktivet financiare të mbajtura deri në maturim dhe pasuri financiare të gatshme për tregtim. Ky klasifikim varet nga qëllimi për të cilin investimet janë siguruar. Menaxhmenti përcakton klasifikimin e investimeve të tij sipas njohjes fillestare dhe e rivlerëson këtë gjatë çdo date të raportimit.

Aktivët financiarë në vlerë reale përmes fitimit apo humbjes

Kjo kategori ka dy nënkategori: aktivet financiare të mbajtura për tregtim dhe ato të përcaktuara sipas vlerës fillestare reale të fitimit apo humbjes. Një pasuri financiare klasifikohet në "aktivet financiare me vlerë reale sipas kategorisë së fitimit apo humbjes së pësuar nëse parimisht sigurohet me qëllim të shitjes afatshkurtër, nëse formon një pjesë të portofolit të aktiveve financiare në të cilat ka dëshmi të përfitimit afatshkurtër, apo nëse përcaktohet kështu nga menaxhmenti.

Kreditë dhe të arkëtueshmet

Kreditë dhe të arkëtueshmet janë mjete financiare jo-derivative me pagesa fikse apo të përcaktueshme dhe që nuk kuotizohen në një treg aktiv përveç atyre që Banka ka për qëllim t'i shesë në afat të shkurtër apo që i ka përcaktuar në vlerën reale sipas fitimit apo humbjes apo vënë në dispozicion për shitje. Fillimisht kreditë dhe të arkëtueshmet njihen në vlerë reale dhe më pas maten në vlerën e amortizuar duke shfrytëzuar metodën e interesit efektiv, minus provizionin për efekt zhvlerësimi. Dispozitat për dëmin e kredive dhe të arkëtueshme përcaktohet kur ka prova objektive se Banka nuk do të jetë në gjendje që të arkëtojë të gjitha shumat e detyrueshme sipas kushteve fillestare. Banka nuk ka aktive të klasifikuara në këtë kategori.

Mjetet financiare të mbajtura deri në maturim

Aktivët financiarë të mbajtura deri në maturim janë pasuri financiare jo-derivative me pagesa fikse apo të përcaktueshme dhe me maturitet fiks përveç atyre që plotësojnë përkufizimin e kreditorëve dhe detyrimeve që menaxhmenti i Bankës ka qëllim dhe mundësi pozitive që të mbaj deri në maturitetit. Fillimisht aktivët njihen në vlerë reale dhe më pas maten në vlerën e amortizuar duke shfrytëzuar metodën e interesit efektiv, minus provizionin për efekt zhvlerësimi. Provizioni për dëmin e shumave të mbajtura në maturim përcaktohet kur ka prova objektive se Banka nuk do të jetë në gjendje që të arkëtojë të gjitha shumat e detyrimeve sipas kushteve fillestare.

Mjetet financiare të gatshme për tregtim

Mjetet financiare të gatshme për tregtim janë pasuri financiare jo-derivative të cilat ose përcaktohen në këtë kategori ose klasifikohen në ndonjërin nga kategoritë tjera. Banka nuk ka aktive të klasifikuara në këtë kategori.

i. Njohja

BQK-ja fillimisht njeh depozitat në datën kur ato krijohen. Të gjitha mjetet dhe detyrimet e tjera financiare njihen fillimisht në datën e tregtimit në të cilën BQK bëhet palë në kushtet kontraktuale të instrumentit.

Aktivi financiar apo detyrimi financiar fillimisht matet me vlerën e drejtë, të cilës i shtohen, për zë jo me vlerën e drejtë përmes fitimit apo humbjes, kostot e transaksionit që i atribuohen direkt blerjes apo emetimit të tyre.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

f) Mjetet dhe detyrimet financiare (në vazhdim)

ii. Çregjistrimi

BQK-ja çregjistron një aktiv financiar kur të drejtat kontraktuale të rrjedhjeve të parasë që vijnë nga asetit financiar mbarojnë, ose transferon të drejtat për të marrë rrjedhjet e kontraktuara të parasë mbi aktivin financiar në një transaksion në të cilin transferohen në thelb të gjitha risqet dhe përfitimet nga pronësia e asetit financiar. Çdo interes në aktivin financiar të transferuar i cili është krijuar apo mbajtur nga BQK-ja njihet si një pasuri apo detyrim i ndarë. Në çregjistrimin e një mjeti (aseti) financiar, ndryshimi në mes të vlerës bartëse të tij (ose vlerës kontabël të ndarë në pjesën e tij të transferuar), dhe shumën e (i) vlerës së marrë (duke përfshirë çdo aset të ri që ka marrë minus çdo detyrim të ri të supozuar) dhe (ii) çdo fitim apo humbje kumulative që është njohur në të ardhurat e tjera të përmbledhura, njihet si fitim ose humbje.

BQK-ja çregjistron një detyrim financiar kur detyrimet kontraktuale janë anuluar, ndërprerë apo shuar.

iii. Netimi

Mjetet dhe detyrimet financiare netohen me njëra-tjetrën dhe shuma neto paraqitet në pasqyrën e gjendjes financiare atëherë dhe vetëm atëherë kur BQK-ja ka të drejtën ligjore për të netuar këto shuma dhe ka si qëllim ose t'i shlyejë në një bazë neto ose të realizojë pasurinë dhe të shlyejë detyrimin njëkohësisht.

Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten në bazë neto vetëm atëherë kur lejohet nga standardet kontabël, ose për fitimet dhe humbjet e krijuara nga një grup transaksionesh të ngjashme.

iv. Matja e kostos së amortizuar

Kostoja e amortizuar e një mjeti ose detyrimi financiar është vlera me të cilën mjeti ose detyrimi financiar matet në momentin e njohjes fillestare, duke i zbritur pagesat e principalit, plus ose minus amortizimin e akumuluar duke përdorur metodën e interesit efektiv të çdo diference ndërmjet vlerës fillestare të njohur dhe vlerës në maturim, minus çdo zbritje për efekt zhvlerësimi.

v. Matja e vlerës së drejtë

Vlera e drejt (reale) është çmimi që do të merret për të shitur një aktive apo që do të paguhet për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt mes pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes.

Kur është e disponueshme, BQK-ja mat vlerën e drejtë e një instrumenti duke përdorur çmimet e kuotuar në një treg aktiv për atë instrument. Një treg konsiderohet si aktiv, nëse çmimet e kuotuar janë të disponueshme në mënyrë të shpejtë dhe të rregullt dhe përfaqësojnë transaksionet që ndodhin aktualisht dhe rregullisht në treg në bazë të vullnetshme midis palëve.

Nëse tregu për instrumentin financiar nuk është aktiv, BQK vendos vlerën e drejtë duke përdorur një teknikë vlerësimi. Teknikat e vlerësimit përfshijnë përdorimin e transaksioneve më të fundit të midis palëve të mirë informuara dhe ne formë të vullnetshme, (nëse janë të disponueshme), referimin në vlerën e drejtë aktuale të instrumenteve tjera që në thelb janë të njëjta, analizat e zbritjes së rrjedhave të parasë dhe modelet e vlerësimit të çmimit. Teknika vlerësuese e zgjedhur, përdor maksimalisht të dhënat e tregut, mbështetet sa më pak të jetë e mundur në vlerësimet specifike të BQK-së, përfshin të gjithë faktorët që pjesëmarrësit në treg do t'i merrnin parasysh në vendosjen e çmimit dhe janë në përputhje me metodologjitë e pranuar ekonomike për vendosjen e çmimit të instrumenteve financiare. Të dhënat për teknikat vlerësuese paraqesin në mënyrë të arsyeshme pritjet e tregut dhe masat e faktorëve të riskut që ekzistojnë në instrumentin financiar. BQK-ja kalibron teknikat vlerësuese dhe i teston ato për vlefshmërinë duke shfrytëzuar çmimet nga transaksionet aktuale të dallueshme të tregut në të njëjtin instrument apo në bazë të të dhënave tjera të dallueshme dhe të disponueshme në treg.

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

f) Mjetet dhe detyrimet financiare (në vazhdim)

vi. Identifikimi dhe matja e dëmtimit

Në çdo datë raportimi, BQK vlerëson nëse ka evidencë objektive që mjetet financiare të cilat nuk mbahen me vlerën e tregut përmes fitimit ose humbjes janë zhvlerësuar. Mjetet financiare zhvlerësohen kur evidenca objektive paraqet që një ngjarje që sjell humbje ka ndodhur pas njohjes fillestare të aktivitetit dhe që ngjarja që sjell humbje ka një ndikim në rrjedhjet e ardhshme të parasë së aktivitetit, të cilat mund të maten me besueshmëri.

Evidenca objektive që mjetet financiare janë të zhvlerësuara mund të përfshijë mospagesa ose vështirësi financiare të huamarrësit, ristrukturimin e një depozite apo paradhënie nga BQK-ja me kushte dhe afate të cilat BQK-ja përndryshe nuk do t'i kishte konsideruar, që janë indikator se një huamarrës ose emetues i letrave me vlerë po falimenton, zhdukja e një tregu aktiv për letrat me vlerë, ose të dhëna të tjera të dukshme lidhur me një grup aktivesh si p.sh ndryshime të pafavorshme në statusin e pagesave të një huamarrësi ose emetuesi në BQK, ose kushte ekonomike që lidhen me mospagesën në kohë në BQK.

Humbja në vlerë (zhvlerësimi) i aktiveve financiare të kryer me koston e amortizuar llogaritet si diferenca mes vlerës kontabël të aktiveve financiare dhe vlerës aktuale të rrjedhjeve të vlerësuara të parave që skontohen me normën origjinale të interesit efektiv të aktivitetit. Humbjet njihen në pasqyrën e të ardhurave dhe pasqyrohen në një llogari provizioni përkundrejt huave dhe paradhënieve. Interesat mbi aktivitetet e zhvlerësuara, nëse janë të zbatueshme, vazhdojnë të njihen nëpërmjet skontimeve të pandryshueshme. Kur një ngjarje vijuese shkakton zvogëlim të zhvlerësimit, zhvlerësimi anulohet nëpërmjet të ardhurave ose humbjeve.

g) Paraja dhe ekuivalentët e saj

Për qëllimin e pasqyrës së rrjedhjes së parasë, paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë kartëmonedhat gatshme, depozita me bankat dhe aktive financiare me rrjedhje të madhe me maturitet origjinal për më pak se tre muaj, të cilat janë objekt i një Risku jo-domethënës të ndryshimeve në vlerën e tyre të drejtë dhe përdoren nga BQK-ja në administrimin e detyrimeve afatshkurtra.

Paraja dhe ekuivalentët e saj mbahen në pasqyrën e gjendjes financiar me kosto të amortizuar.

h) Letra me vlerë të investimit

Letrat me vlerë, që janë Bonot e Thesarit, maten fillimisht me vlerën e drejtë plus kosto të tjera të drejtpërdrejta të transaksionit, dhe në vijim trajtohen si investime që mbahen deri në maturim.

Letrat me vlerë që mbahen deri në maturim janë mjete financiare jo-derivative me pagesa fikse ose të përcaktueshme dhe maturitet fiks, të cilat BQK-ja ka synimin e pozitiv dhe aftësinë që t'i mbajë deri në maturim, dhe të cilat nuk janë përcaktuar me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes. Letrat me vlerë që mbahen deri në maturim përfshijnë bonot e thesarit.

Letrat me vlerë që mbahen deri në maturim mbahen me kosto të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Çfarëdo shitje apo ri-klasifikim i një shume të konsiderueshme të investimeve të mbajtura deri në maturitet të cilat nuk janë afër maturitetit të tyre, që do të rezultonte në ri-klasifikimin e të gjitha investimeve të mbajtura në maturitet të gatshme për shitje, dhe do të parandalonte BQK-në që të klasifikojë letrat me vlerë të investimit si të mbajtura në maturitet për vitin aktual dhe dy vitet vijuese financiare.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

i) Prona dh pajisjet

i. Njohja dhe matja

Zërat e pronës dhe pajisjeve paraqiten me kosto minus amortizimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar nga ndryshimi në vlerë.

Kosto përfshin shpenzime që janë drejtpërdrejt të lidhura me blerjen e mjetit. Kosto e mjeteve të ndërtuara nga vetë BQK-ja përfshin koston e materialeve dhe të fuqisë punëtore të drejtpërdrejtë, kosto të tjera që lidhen drejtpërdrejt me sjelljen e mjetit në gjendjen funksionale që ai të jetë i përdorshëm në mënyrën e synuar, dhe kostot e çmontimit dhe lëvizjes së pajisjeve dhe restaurimin e ambientit ku ato janë vendosur.

Programe kompjuterike të blera që janë thelbësore për funksionimin e pajisjes përkatëse kapitalizohen si pjesë e asaj pajisjeje.

Kur pjesë të një elementi të pronës dhe pajisjeve kanë jetëgjatësinë e dobishme të ndryshme, ato kontabilizohen si elemente të veçanta (komponentë kryesor) të pronës dhe pajisjes.

ii. Kosto pasuese

Kostoja e zëvendësimit të një pjese të një elementi të pronës ose pajisjeve njihet në vlerën e mbartur të elementit nëse është e mundur që përfitime të ardhshme ekonomike nga përdorimi i atij mjeti të rrjedhin në BQK, dhe kostoja e tij mund të matet me besueshmëri. Kostot e servisimit të përditshëm të pronës dhe pajisjes (aktiveve afatgjata materiale) njihen në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve në momentin kur ndodhin.

iii. Zhvlerësimi

Zhvlerësimi njihet në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve me metodën lineare përgjatë jetëgjatësisë të secilës pjesë të një elementi të aktiveve afatgjata materiale.

Vlerësimi i jetëgjatësisë për periudhën aktuale dhe krahasuese është si më poshtë:

	2015	2014
Investimet në objekte me qira	20 vite	20 vite
Pajisje	5 vite	5 vite
Kompjuterë	3 vite	3 vite
Automjete	5 vite	5 vite

Jetëgjatësia e pajisjeve tjera vlerësohet rast pas rasti. Metoda e zhvlerësimit, jetëgjatësia dhe vlera e mbetur rivlerësohen në datën e raportimit.

j) Asetet e paprekshme

Programet kompjuterike të blera nga BQK-ja njihen me koston historike të zvogëluar për zhvlerësimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar nga ndryshimi në vlerë.

Shpenzimet e mëvonshme për programet kompjuterike kapitalizohen vetëm kur këto shpenzime rrisin përfitimin e ardhshëm ekonomik prej këtij aktivi. Të gjitha shpenzimet e tjera njihen në periudhën që ndodhin.

Shpenzimi i amortizimit njihet në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve, bazuar mbi metodën lineare të amortizimit gjatë jetës së dobishme ekonomike të programit kompjuterik, prej datës në të cilën ky program është i gatshëm për përdorim. Jeta e dobishme ekonomike e programeve kompjuterike bazohet në vlerësimin për shfrytëzimin e atij programi pa qenë nevoja për ndonjë përmirësim të madh, aktualisht nga 3 deri në 10 vite.

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

k) Rënia në vlerë e mjeteve jo-financiare

Vlera kontabël e mjeteve jo-financiare të BQK-së, rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka evidenca për ndryshim në vlerë. Nëse ka evidenca të tilla atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e mjetit.

Humbje nga rënia në vlerë njihet nëse vlera kontabël e një aseti ose e njësisë gjeneruese të parasë tejkalon vlerën e rikuperueshme. Njësia gjeneruese e mjeteve monetare është grupi me i vogël i identifikueshëm i asetëve që gjeneron rrjedhë të parasë që janë të pavarura nga mjetet dhe grupet e tjera. Humbjet nga rënia në vlerë njihen në pasqyrën e të ardhurave. Humbjet nga rënia në vlerë e njësive gjeneruese të parasë shpërndahen në mënyrë proporcionale midis asetëve të tjera të njësive (grupi të njësive) në baza proporcionale. Vlera e rikuperueshme e një aktivi ose e njësive gjeneruese të parasë është më e madhja ndërmjet vlerës së tij në përdorim dhe vlerës së drejtë minus kostot e shitjes. Në vlerësimin e vlerës në përdorim, rrjedhjet e ardhshme të vlerësuara të mjeteve monetare zbriten në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë zbritjeje para taksave që reflekton vlerësimet aktuale të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe risqet specifike për aktivin.

Humbjet nga rënia në vlerë të njohura në periudhat e mëparshme vlerësohen në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse rënia në vlerë është zbutur ose nuk ekziston më. Një humbje nga rënia në vlerë anulohet nëse ka pasur ndryshim në vlerësimet e përdorura për përcaktimin e vlerës së rikuperueshme. Humbja nga rënia në vlerë anulohet deri në atë masë sa vlera kontabël e aktivit nuk tejkalon vlerën kontabël që do të përcaktohej duke i zbritur amortizimin dhe zhvlerësimin, dhe sikur të mos ishte njohur ndonjë humbje nga rënia në vlerë.

l) Detyrimet financiare

Burimet e financimit të BQK-së janë depozitat nga institucionet ndërkombëtare, qeveritare, publike, bankare dhe institucione të tjera financiare. Detyrimet financiare maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e normës së interesit efektiv.

m) Të ardhurat nga grantet

Grandet qeveritare njihen fillimisht si të ardhura të shtyra kur ekziston një siguri e arsyeshme se ato do të merren dhe se BQK-ja do t'i përmbahet kushteve lidhur me grandin. Grandet që BQK-ja përfiton për shpenzime njihen si fitim ose humbje në baza sistematike në të njëjtat periudha në të cilat njihen shpenzimet. Grandet që BQK-ja përfiton për koston e një aseti njihen në fitim ose humbje në baza sistematike përgjatë jetës së përdorimit të asetit.

n) Pagat e financuara nga donatorët

Individë të caktuar të angazhuar në BQK janë ekspertë ndërkombëtar të caktuar dhe financiar për një afat të shkurtër nga organizatat ndërkombëtare. Financimi nga këto organizata ndërkombëtare ndër të tjera përfshin, por nuk kufizohet në pagesën e pagave të këtyre ekspertëve ndërkombëtar. Duke qenë se kjo ndihmë i paguhet personave të caktuar drejtpërdrejt nga organizatat ndërkombëtare, nivelet e pagesës nuk janë të njohura dhe as nuk janë të përfshira në këto pasqyrat financiare.

o) Provizionet

Provizioni njihet nëse, si rezultat i ngjarjeve që kanë ndodhur në të kaluarën, BQK-ja ka detyrime aktuale ligjore ose konstruktive që mund të vlerësohen në mënyrë të besueshme, dhe është e mundshme që një dalje e parave apo të mirave ekonomike do të kërkohet për të shlyer detyrimin. Provizionet përcaktohen duke e zbritur rrjedhjen e ardhshme të parasë me një normë para tatimit e cila reflekton vlerësimin aktual të tregut për vlerën kohore të parasë dhe kur është e përshtatshme, riskun specifike për detyrimet.

Provizioni për kontrata të ngarkuara njihet kur përfitimet e pritura për t'u nxjerrë nga BQK-ja nga kontrata janë më të vogla se kostoja e pashmangshme e realizimit të detyrimeve sipas kontratës. Provizioni matet në vlerën aktuale me më të voglën midis koston së pritshme të ndërprerjes së kontratës dhe koston së pritshme neto të vazhdimin të kontratës. Përpara se të njihet një provizion, BQK njeh çdo humbje nga rënia në vlerë e asetit të lidhur me atë kontratë.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

p) Ndryshimet në politikat dhe shpalosjet kontabël

(i) Standardet dhe interpretimet efektive për periudhën aktuale

Standardet e mëposhtme, ndryshimet në standardet dhe interpretimet ekzistuese të lëshuara nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit janë efektive për periudhën aktuale:

- **Ndryshimet në SNK 19 "Përfitimet e punonjësve"** – skemat e definuara të përfitimeve: Kontributet e punonjësve (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas 1 korrikut 2014),
- **Ndryshimet në standardet e ndryshme "Përmirësimet në SNRF (të ciklit 2010-2012)"** që rezultojnë nga Projekti i Përmirësimit vjetor të SNRF (SNRF 2, SNRF 3 SNRF, 8, SNRF 13, SNK 16, SNK 24 dhe SNK 38) kryesisht me qëllim që të shmangin mospërputhjet dhe përmirësimin e tekstit (ndryshimet duhet të zbatohen për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 korrikut 2014),
- **Ndryshimet në standardet e ndryshme "Përmirësimet në SNRF (të ciklit 2011-2013)"** që rezultojnë nga Projekti i Përmirësimit vjetor të SNRF (SNRF 1, SNRF 3, SNRF 13 dhe SNK 40) kryesisht me qëllim që të shmangin mospërputhjet dhe përmirësimin e tekstit (ndryshimet do të aplikohen për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas 1 korrikut 2014).

Miratimi i këtyre ndryshimeve në standardet dhe interpretimet ekzistuese nuk ka dërguar/ndikuar në ndonjë ndryshim në politikat kontabël të Bankës.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

p) Ndryshimet në politikat dhe shpalosjet kontabël (në vazhdim)

ii) Standardet dhe interpretimet në përfundim që ende nuk janë efektive

Në datën e autorizimit të këtyre pasqyrave financiare, standardet, ndryshimet në standardet ekzistuese dhe interpretimet ishin në përfundim, por ende jo efektive:

- **SNRF 9 "Instrumentet financiare"** (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018),
- **SNRF 14 "Llogaritë e shtyra të Rregullatorit"** (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2016),
- **SNRF 15 "Të ardhurat nga kontratat me klientët"** (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2017),
- **IFRS 16 "Lizingu"** (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019),
- **Ndryshimet në SNRF 10 "Pasqyrat financiare të konsoliduara" dhe SNK 28 "Investimet në bashkëpronësi dhe sipërmarrjet e përbashkëta"** - Shitja apo kontributi i pasurive mes një investitori dhe bashkëpunëtorit të tij ose sipërmarrjeve të përbashkëta (data efektive është shtyrë për kohë të pacaktuar deri në përfundimin e projektit kërkimor mbi metodën e kapitalit),
- **Ndryshimet në SNRF 10 "Pasqyrat financiare të konsoliduara", SNRF 12 "Shpalosja e interesave në entitetet tjera" dhe SNK 28 "Investimet në pjesëmarrje dhe sipërmarrjet e përbashkëta"** – Njësitë investuese: Aplikimi i Përrjashtimit të Konsolidimit (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2016),
- **Ndryshimet në SNRF 11 "Marrëveshjet e përbashkëta"** - Kontabiliteti për Blerjet e Interesave në Aktivitetet e Përbashkëta (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2016),
- **Ndryshimet në SNK 1 "Paraqitja e pasqyrave financiare"** – Inicimi i Shpalosjes (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2016),
- **Ndryshimet në SNK 7 "Pasqyra e Rrjedhës së Parasë"** – Incimi i Shpalosjes (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2017),
- **Ndryshimet në SNK 12 "Tatimi mbi të ardhurat"** - Njohja e të shtyrave tatimore pasuri për humbjet e përcaktuara (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2017),
- **Ndryshimet në SNK 16 "Prona, impiantet dhe paisjet" dhe SNK 38 "Pasuritë e paprekshme"** - Sqarimi i metodave të pranueshme të zhvlerësimit dhe amortizimit (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2016),
- **Ndryshimet në SNK 16 "Prona, impiantet dhe paisjet" dhe SNK 41 "Aktivitet bujqësorë"**- Bujqësi: pronari i kultivimeve (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2016),
- **Ndryshimet në SNK 27 "Pasqyrat Financiare Individuale"**- metoda e kapitalit neto në Pasqyrat Financiare Individuale (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2016),
- **Ndryshimet në standardet e ndryshme "Përmirësimet në SNRF-të (të ciklit 2012-2014)"** që rezultojnë nga projekti për përmirësim vjetor të SNRF (SNRF 5, SNRF 7, SNK 19 dhe SNK 34) kryesisht me qëllim që të shmangin mospërputhjet dhe të qartësojnë formulimin (ndryshimet janë që do të aplikohen për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2016).

Institucioni (Banka) ka zgjedhur të mos adoptojë këto standarde, rishikime dhe interpretime para datave të tyre të hyrjes në fuqi. Banka parashikon që adoptimi i këtyre standardeve, rishikimeve dhe interpretimeve nuk do të ketë ndikim material në pasqyrat financiare në periudhën e zbatimit fillestar.

4. Menaxhimi i rrezikut financiar

a) Hyrje dhe vështrim

BQK është ekspozuar ndaj risqeve të mëposhtme nga përdorimi i instrumenteve financiare:

- Rreziku kreditor
- Rreziku operacional
- Rreziku i likuiditetit
- Rrezikuu i tregut

Ky shënim paraqet informacion lidhur me ekspozimin e BQK-së ndaj rreziqeve të mësipërme, objektivave, politikave dhe procedurave të BQK-së për matjen dhe menaxhimin e riskut si dhe administrimi i kapitalit nga BQK-ja. Shënime të tjera sasiore dhe cilësore janë përfshirë përgjatë këtyre pasqyrave financiare.

Struktura e menaxhimit të rrezikut

Krijimi dhe mbikëqyrja e administrimit të rrezikut të BQK-së është përgjegjësi e Bordit të Bankës Qendrore. Menaxhmenti i BQK-së raporton rregullisht nëpërmjet Bordit Ekzekutiv të BQK-së tek Bordii Bankës mbi praktikën e administrimit të rrezikut. Bordi Ekzekutiv dhe Komiteti i Investimeve e kanë për detyrë të bëjnë hartimin dhe monitorimin e politikave të administrimit të rrezikut të BQK-së. Këto politika zbatohen më pas nga njësitë përkatëse organizative.

Politikat e administrimit të rrezikut të BQK-së janë krijuar për të identifikuar dhe analizuar rreziqet me të cilat përballlet BQK-ja, si dhe të vendos kufizime dhe kontroll të duhur për rreziqet, dhe të monitoroj rreziqet dhe respektimin e limiteve të vendosura. Politikat dhe sistemet e administrimit të rrezikut rishikohen rregullisht në mënyrë që të reflektojnë ndryshimet në kushtet, produktet dhe shërbimet e ofruara të tregut. BQK-ja, me anë të trajnimeve, standardeve dhe procedurave të administrimit, synon të zhvilloj një mjedis kontrolli efektiv dhe të disiplinuar, në të cilin të gjithë punonjësit të jenë të vetëdijshëm për rolet dhe detyrimet e tyre.

Komiteti i Auditimit të BQK-së është përgjegjës për monitorimin dhe rishikimin e pajtueshmërisë me politikën dhe procedurat e administrimit të rrezikut, si dhe për rishikimin e mjaftueshmërisë së strukturës së administrimit të rrezikut lidhur me rreziqet që përballlet BQK-ja. Komiteti i Auditimit të BQK-së ndihmohet në kryerjen e detyrave të tij nga Departamenti i Auditimit të Brendshëm. Auditimi i brendshëm ndërmerr auditime të kontrolleve dhe të procedurave të administrimit të rrezikut në mënyrë të rregullt dhe ad-hoc, rezultatet e të cilave raportohen përmes Shefit të Auditimit të brendshëm tek Komiteti i Auditimit.

b) Rreziku kreditor

Rreziku kreditor është rreziku i humbjes financiare për BQK-në nëse një palë kontraktuese e instrumenteve financiare dështon t'i përmbush detyrimet kontraktuale të saj, dhe mund të rrjedh kryesisht nga investimet e BQK-së në letra me vlerë dhe depozita (në tregjet e parasë apo llogari rrjedhëse) në banka të tjera.

Menaxhimi i rrezikut kreditor

i. Investimet dhe ekspozimi ndaj bankave tjera

BQK-ja e kufizon ekspozimin e saj ndaj rrezikut të kreditimit duke investuar vetëm në letra të lëshuara nga qeveritë e vendeve të BE-së dhe duke pasur depozita pranë bankave të huaja, detyrimet afatshkurtra të cilave i janë vlerësuar në një nga dy kategoritë më të larta nga agjencitë ndërkombëtare të njohura për vlerësimin e rrezikut të kreditimit. Duke pasur parasysh vlerësimet e larta kreditore, menaxhmenti nuk pret që ndonjë nga palët kontraktuese të dështojë në përmbushjen e detyrimeve të veta.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

4. Menaxhimi i rrezikut financiar / Menaxhimi i rrezikut kreditor (vazhdim)

ii. Ekspozimi ndaj rrezikut kreditor

Ekspozimi më i lartë ndaj rrezikut kreditor bëhet më 31 dhjetor 2014 dhe 31 dhjetor 2013, paraqitet nga vlera e bartur e llogarive rrjedhëse me bankat jo-rezidente, e bonove të thesarit dhe depozitave me bankat jo-rezidente. Për detaje mbi ekspozimin referohuni shënimeve 8, 9 dhe 10.

Asnjë nga ekspozimet e BQK-së nuk është me vonesë ose me rënie në vlerë. Nuk ka ndryshime në politikat e administrimit të rrezikut nga vitet e kaluara. BQK-ja nuk mban asnjë kolateral apo ndonjë element tjetër avancues kreditor kundrejt ekspozimit ndaj rrezikut të kreditor.

c) Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që BQK-ja të ketë vështirësi në përmbushjen në kohë të duhur të obligimeve nga detyrimet e saj financiare.

Menaxhimi i rrezikut të likuiditetit

Qëndrimi i BQK-së në menaxhimin e likuiditetit është të sigurojë, sa të jete e mundur, që vazhdimisht të ketë likuiditet të mjaftueshëm për të përmbushur me kohë detyrimet, si në kushte normale ashtu edhe në ato të pafavorshme, pa pësuar humbje të papranueshme apo duke rrezikuar dëmtimin e reputacionit të BQK-së.

Politikat e monitorimit dhe adresimit të rrezikut të likuiditetit janë të vendosura nga Bordi Ekzekutiv i Bankës. BQK-ja menaxhon rrezikun e likuiditetit duke investuar në depozita afatshkurtra me bankat jo-rezidente dhe duke mbajtur shuma të mjaftueshme të mjeteve monetare në kasafortat e saj. Politikat e menaxhimit të likuiditetit janë të vendosura në një mënyrë të tillë që edhe në kushte të keqësuar BQK-ja të jetë në gjendje të përmbushë detyrimet e saj. Pozicioni ditor i likuiditetit monitorohet dhe testime të rregullta të likuiditetit kryhen nën skenarë të ndryshëm si për kushte të tregut normale ashtu edhe për ato më të vështira. Të gjitha politikat dhe procedurat e likuiditetit iu nënshtrohen rishikimit dhe aprovimit të menaxhmentit të BQK-së. Raportet mujore që mbulojnë pozicionin e likuiditetit të BQK-së i paraqiten rregullisht anëtarëve të Komitetit të Investimeve nga Departamenti i Menaxhimit të Mjeteve.

Ekspozimi ndaj rrezikut të likuiditetit

Maturiteti i mbetur kontraktual për detyrimet financiare, më përjashtim të pagesave të ardhshme të interesit

	Shënim	Vlera e bartur	Më pak se 1 muaj	1-3 muaj	3 muaj deri në 1 vit	1 vjet deri në 7 vite
31 dhjetor 2015						
<i>Detyrimet jo-derivative</i>						
Ndaj bankave komerciale në vend	15	316,406	316,406	-	-	-
Ndaj llogarive të lidhura me FMN	16	273,894	178,949	4,357	29,331	61,257
Ndaj institucioneve qeveritare	17	735,744	735,744	-	-	-
Ndaj institucioneve publike dhe komerciale	18	82,649	82,649	-	-	-
Nga huamarrja/et	19	680	680	-	-	-
Detyrime tjera vendore	20	756	756	-	-	-
		1,410,129	1,315,184	4,357	29,331	61,257
31 dhjetor 2014						
<i>Detyrimet jo-derivative</i>						
Ndaj bankave komerciale në vend	15	315,932	315,932	-	-	-
Ndaj llogarive të lidhura me FMN	16	238,713	136,982	2,798	5,596	93,337
Ndaj institucioneve qeveritare	17	713,567	683,561	30,006	-	-
Ndaj institucioneve publike dhe komerciale	18	50,608	50,608	-	-	-
Nga huamarrja/et	19	34	34	-	-	-
Detyrime tjera vendore	20	2,428	2428	-	-	-
		1,321,282	1,189,545	32,804	5,596	93,337

4. Menaxhim i rrezikut financiar (vazhdim)

c) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

Tabela e mëparshme tregon rrjedhjet e parasë të pa-zbritura të detyrimeve financiare të BQK-së bazuar në mundësinë më të hershme të maturitetit të tyre kontraktual. Për administrimin e rrezikut të likuiditetit që rrjedh nga detyrimet financiare, BQK-ja mban mjete likuide që përfshijnë para dhe kuivalentë të saj dhe letra me vlerë për të cilat ekziston një treg aktiv dhe likuid.

d) Rreziku i tregut

Rreziku i tregut është rreziku që ndryshimet që përhapen në çmimet e tregut, si normat e interesit, çmimet e kapitalit, normat e kursit të këmbimit dhe kreditë (që nuk lidhen me ndryshimet në gjendjen kreditore të huamarrësit/emetuesit) do të ndikojë në të ardhurat e BQK-së apo vlerën e instrumenteve financiare të mbajtur nga ajo. Objektivi i administrimit të rrezikut të tregut është të menaxhoj dhe kontrolloj ekspozimin ndaj rrezikut të tregut brenda parametrave të pranueshëm, ndërkohë që optimizon kthimin e investimeve.

Menaxhimi i rreziqeve të tregut

Operacionet e BQK-së i nënshtrohen rrezikut të luhatjes së normave të interesit në atë masë që aktivet dhe detyrimet që bartin interes maturohen ose riçmohen në kohë apo shuma të ndryshme. Mjetet dhe detyrimet me norma të ndryshueshme janë të ekspozuara ndaj rrezikut bazë, i cili është ndryshimi në karakteristikat e riçimit të indekseve të shumëllojshëm me norma të ndryshueshme.

Veprimtaritë e menaxhimit të rrezikut synojnë të optimizojnë të ardhurat neto nga interesi bazuar mbi nivelet e normave të interesit të tregut konsistent me strategjitë e veprimit të BQK-së. Ekspozimi i BQK-së ndaj rrezikut të tregut lidhet vetëm me portfolet jo të tregtueshme.

Ekspozimi ndaj rrezikut të normës së interesit - portfolet jo të tregtueshme

Rreziku kryesor ndaj të cilit portfolet jo të tregtueshme janë ekspozuar është rreziku i humbjes nga luhatja e rrjedhjeve të ardhshme të parasë apo e vlerave të drejta të instrumenteve financiare për shkak të një ndryshimi në normat e tregut. Rreziku i normës së interesit kryesisht menaxhohet duke monitoruar diferencat midis normave të interesit dhe duke pasur limite paraprakisht të miratuara për intervalet e rivlerësimit. Komiteti i investimeve është autoriteti që monitoron zbatimin e këtyre limiteve. Një përmbledhje e pozicionit të BQK-së lidhur me diferencën midis normave të interesit të portfolios jo të tregtueshme paraqitet si më poshtë:

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

4. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziqet e tregut (vazhdim)

Ekspozimi ndaj rrezikut të normës së interesit - portofolet jo të tregtueshme

31 dhjetor 2015	shënim	Vlera e	Më pak se	3-6	6-12	1-7 vite
		bartur	3 muaj	muaj	muaj	
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	8	241,187	241,187	-	-	-
Letra me vlerë (Bonde dhe Bono Thesari)	9	127,319	3,109	53,773	8,187	62,249
Depozita me bankat e huaja	10	805,309	-	-	805,309	-
Mjete ne llogarit e ndërlidhura me FMN	11	211,318	125,619	4,889	19,554	61,257
Gjithsej		1,385,133	369,915	58,662	833,050	123,506
Detyrime ndaj bankave vendase	15	(316,406)	(316,406)	-	-	-
Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN	16	(216,666)	(130,966)	(4,889)	(19,554)	(61,257)
Detyrime ndaj institucioneve qeveritare	17	(735,744)	(735,744)	-	-	-
Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike	18	(82,649)	(82,649)	-	-	-
Nga huamarrja /et	19	(680)	(680)	-	-	-
Detyrime të tjera vendase	20	(756)	(756)	-	-	-
Gjithsej		(1,352,901)	(1,267,202)	(4,889)	(19,554)	(61,257)
Ndryshimi		32,232	(897,288)	53,773	813,496	62,249

31 dhjetor 2014	Shënim	Vlera e	Më pak se	3-6	6-12	1-7 vite
		bartur	3 muaj	muaj	muaj	
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	8	323,401	323,401	-	-	-
Letra me vlerë (Bono Thesari)	9	120,789	-	-	69,997	50,792
Depozita me bankat e huaja	10	660,123	410,020	240,101	10,002	-
Mjete ne llogarit e ndërlidhura me FMN	11	164,193	62,462	-	-	101,731
Gjithsej		1,268,506	795,883	240,101	79,999	152,523
Detyrime ndaj bankave vendase	15	(315,932)	(315,932)	-	-	-
Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN	16	(167,803)	(66,072)	-	-	(101,731)
Detyrime ndaj institucioneve qeveritare	17	(713,567)	(648,550)	(65,017)	-	-
Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike	18	(50,608)	(50,608)	-	-	-
Nga huamarrja /et	19	(34)	(34)	-	-	-
Detyrime të tjera vendase	20	(2,428)	(2,428)	-	-	-
Gjithsej		(1,250,372)	(1,083,624)	(65,017)	-	(101,731)
Ndryshimi		18,134	(287,741)	175,084	79,999	50,792

Aktivitet dhe detyrimet financiare që nuk bartin interes nuk janë përfshirë në tabelën më lartë.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

4. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziqet e tregut (vazhdim)

Rreziku i përgjithshëm jo-tregtar i normave të interesit jo të tregtueshme menaxhohet nga Departamenti i Menaxhimit të Mjeteve, i cili përdor investimet në letra me vlerë dhe depozitat në banka për të menaxhuar rrezikun e përgjithshëm që lind nga aktivitetet jo tregtare të BQK-së.

Menaxhimi i rrezikut të normave të interesit kundrejt limitit të ndryshimit të normave të interesit, plotësohet duke monitoruar ndjeshmërinë e mjeteve dhe detyrimeve të BQK-së ndaj skenarëve të ndryshëm standard dhe jo-standard të normave të interesit. Skenarët standard të cilët vlerësohen në mënyrë periodike, përfshijnë një rënie ose ngritje paralele në të gjitha kurbat e kthimit, prej 100 pikësh bazë ("pb"). Një analizë e ndjeshmërisë së BQK-së ndaj një rritje ose rënie të normave të interesit të tregut (duke supozuar që nuk ka lëvizje asimetrike të kurbave të kthimit si dhe një gjendje të pandryshueshme financiare) është si vijon:

2015

	100 pb	100 pb
	Rritje	Rënie
Efekti i parashikuar në fitim (humbje)	322	(322)

2014

	100 pb	100 pb
	Rritje	Rënie
Efekti i parashikuar në fitim (humbje)	181	(181)

Ekspozimi ndaj rreziqeve të tjera të tregut/valutore të portofoleve jo të tregtueshme

BQK-ja është e ekspozuar ndaj DVT lidhur me aktivet dhe detyrimet e saj në FMN, të cilat i monitoron në vazhdueshmëri. Ekspozimi i BQK ndaj rrezikut të valutave të huaja është si vijon:

2015

	100 pb	100 pb
	Rritje	Rënie
Efekti i parashikuar në fitim (humbje)	53	(53)

2014

	100 pb	100 pb
	Rritje	Rënie
Efekti i parashikuar në fitim (humbje)	36	(36)

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

4. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziqet e tregut (vazhdim)

31 dhjetor 2014	EUR	DVT (Ekuivalenti i EUR)	Gjithsej
Aktivët			
Paraja e gatshme	15,281	-	15,281
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	241,187	-	241,187
Bono thesari	127,319	-	127,319
Depozita me bankat e huaja	805,309	-	805,309
Mjete ne llogarit e ndërlidhura me FMN	127,747	140,454	268,201
Mjetet e tjera	897	-	897
Gjithsej	1,317,740	140,454	1,458,194
Detyrime			
Detyrime ndaj bankave vendase	316,406	-	316,406
Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN	184,821	89,304	274,125
Detyrime ndaj institucioneve qeveritare	735,744	-	735,744
Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike	82,649	-	82,649
Nga huamarrja /et	680	-	680
Detyrime të tjera vendore	1,799	-	1,799
Gjithsej	1,322,099	89,304	1,411,403
Pozicioni neto për valuta të huaja	(4,359)	51,150	46,791

31 dhjetor 2014	EUR	DVT (Ekuivalenti i EUR)	Gjithsej
Aktive			
Paraja e gatshme	29,178	-	29,178
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	323,401	-	323,401
Bono thesari	120,789	-	120,789
Depozita me bankat e huaja	660,123	-	660,123
Mjete ne llogarit e ndërlidhura me FMN	101,731	133,055	234,786
Mjetet e tjera	886	-	886
Gjithsej	1,236,108	133,055	1,369,163
Detyrime			
Detyrime ndaj bankave vendase	315,932	-	315,932
Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN	155,240	83,660	238,900
Detyrime ndaj institucioneve qeveritare	713,567	-	713,567
Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike	50,608	-	50,608
Nga huamarrja /et	34	-	34
Detyrime të tjera vendore	3,181	-	3,181
Gjithsej	1,238,562	83,660	1,322,222
Pozicioni neto për valuta të huaja	(2,454)	49,395	46,941

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

4. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziku i tregut (vazhdim)

BQK-ja kryesisht kryen veprime me Euro, ndërsa monedhat e huaja me të cilat merret BQK-ja janë kryesisht “Të Drejtat e Veçanta të Tërheqjes” (“DVT”). Kurset e këmbimit të përdorura për përkthimin më 31 dhjetor 2014 dhe 2013 ishin si vijon:

	2015 EUR	2014 EUR
1 DVT	1.27283	1.1933

DVT-të janë aktive rezervë shtesë si mbështetje në këmbimin/transaksionet e jashtme që përcaktohen dhe mbahen nga Fondi Monetar Ndërkombëtar (FMN). Edhe pse DVT-të nuk janë valutë në vete, ato përfaqësojnë një kërkesë potenciale në valuta të vendeve anëtare të FMN-së me të cilat mund të këmbehen. DVT-të janë krijuar në vitin 1969 si pasojë e mungesës së aktiveve në valutat e preferuara të kohës si dollari amerikan dhe ari, vlera e DVT-ve përcaktohet si mesatare e shportës së katër valutave kryesore, euro, dollari amerikan, funta britanike dhe jeni japonez.

(e) Rreziku operacional

Rreziku operacional është rreziku i humbjeve direkte apo indirekte që shkaktohen nga një shumëllojshmëri shkaqesh të lidhura me proceset e BQK-së, personelin, teknologjinë dhe infrastrukturën si dhe faktorët e tjerë të jashtëm përveç rrezikut kreditor, të tregut dhe likuiditetit siç janë kërkesat ligjore dhe rregullativ si dhe standardet e pranuar gjerësisht të sjelljes korporative. Rreziku operacional rrjedh nga të gjitha operacionet e BQK-së dhe prek të gjitha njësitë organizative.

Objekivi i BQK-së është të menaxhojë rrezikun operacional si dhe të balancojë evitimin e humbjeve financiare dhe dëmtimin e reputacionit të BQK-së me administrimin e kostove efektive.

Përgjegjësia kryesore për zhvillimin dhe implementimin e kontrolleve për monitorimin e rrezikut operacional i përket stafit menaxhues të çdo njësie organizative. Kjo përgjegjësi shoqërohet me respektimin e të gjitha standardeve të BQK-së për menaxhimin e rrezikut operacional në fushat e mëposhtme:

- kërkesat për ndarjen e detyrave dhe përgjegjësi, duke përfshirë këtu edhe autorizimin e pavarur të transaksioneve;
- kërkesat për vlerësime dhe monitorime të transaksioneve;
- përshtatshmëria me kërkesat rregullative dhe ligjore;
- dokumentimi i kontrolleve dhe procedurave;
- kërkesat për vlerësimin periodik të rrezikut operacional dhe përshtatshmërisë së kontrolleve dhe procedurave për menaxhimin e këtij rreziku;
- kërkesat për raportimin e humbjeve operative dhe propozimit të veprimeve korrigjuese;
- zhvillimin e planeve emergjente;
- trajnimin dhe zhvillimin profesional;
- standardet etike dhe të mirësjelljes;
- zvogëlimin të rrezikut, duke përfshirë dhe sigurimin, kur kjo është efektive.

Përshtatshmëria me standardet e BQK-së mbështetet nga një program kontrollesh periodike të ndërmarra nga Auditimi i brendshëm. Gjetjet e kontrolleve të Auditimit të brendshëm diskutohen me menaxherët e njësisë organizative me të cilat ato janë të lidhura dhe konkluzionet i dërgohen Komitetit të Auditimit dhe menaxhmentit të BQK-së.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

4. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(f) Menaxhimi i kapitalit

Në përputhje me Ligjin, BQK-ja krijon dhe mban një rezervë të përgjithshme. Rezerva e përgjithshme nuk mund të përdoret, përveç për qëllime të mbulimit të humbjeve që pëson BQK-ja. Përveç kësaj, BQK-ja do të krijojë llogari të rezervës së rivlerësimit të përealizuara që të japin llogari për fitimet dhe humbjet e përealizuara për shkak të pozicioneve të saj me DVT.

Sipas Ligjit nr. 03/L-209, të ardhurat neto ose humbja neto e BQK-së llogariten në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Fitimet në dispozicion për shpërndarje do të përcaktohen:

- duke zbritur nga fitimi neto, shumën totale të ardhurave të përealizuara të rivlerësimit, dhe duke ndarë një shumë ekuivalente në llogarinë përkatëse të përealizuara të rezervës së rivlerësimit, dhe
- duke zbritur nga llogaria e duhur e përealizuar e rezervës së rivlerësimit dhe duke shtuar në fitimet e shpërndara shumën e çfarëdo fitimi të përealizuar që është zbritur nga fitimi neto për një ose më shumë vitet e mëparshme dhe u realizuara gjatë vitit aktual financiar.

Humbjet e përealizuara nga rivlerësimi do të transferohen në llogaritë përkatëse rezervë të përealizuara të rivlerësimit deri në kohën kur këto llogari rezervë rivlerësimi kanë një bilanc zero, pasi që këto humbje do të mbulojnë nga fitimi i vitit aktual, atëherë nga ana e rezervave të përgjithshme dhe më pas duke i autorizuar llogarisë kapitale.

Të ardhurat neto së pari do të shpërndahen në rezervën të përgjithshme derisa shuma totale e kapitalit fillestar dhe rezervat e përgjithshme barazohen me pesë për qind (5%) të detyrimeve monetare të Bankës Qendrore.

Pjesa prej 50% e bilancit neto të të ardhurave të realizuara që mbeten pas përmbushjes së kriterit të 5% të përmendur më lart, duhet t'i transferohet Ministrisë së Financave. Ndërsa 50% që mbetet nga të ardhurat e realizuar duhet t'i alokohet llogarisë së rezervës së përgjithshme të BQK-së.

(g) Menaxhimi i aktiveve

Në pajtim me Ligjin 03/L-209 dhe Ligjin 03/L-048, BQK-së i është caktuar përgjegjësia për bërjen dhe menaxhimin e investimeve të autorizuara në emër të Ministrisë së Financave.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

5. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Menaxhmenti diskuton me Bordin e Bankës Qendrore zhvillimin, zgjedhjen dhe paraqitjen e politikave dhe vlerësimeve kritike kontabël të BQK-së, dhe aplikimin e këtyre politikave dhe vlerësimeve. Vlerësimet dhe gjykimet rishikohen vazhdimisht dhe bazohen në eksperiencën historike dhe faktorë të tjerë, duke përfshirë pritshmërinë e ngjarjeve të ardhshme të cilat besohet të jenë të arsyeshme në rrethana të caktuara.

Këto shënime shpjeguese mbështesin komentet mbi menaxhimin e rrezikut financiar (shih shënimin 4).

Burimet kryesore të pasigurisë në matje

Lejimet për humbjet kreditore

Mjetet e regjistruara me kosto të amortizuara vlerësohen për të identifikuar rënien në vlerë të aktivitetit, në bazë të politikave të përshkruara në 3(f)(vi). Përbërësi specifik në totalin e provizioneve për rënie në vlerë të mjeteve financiare të vlerësuara individualisht dhe bazohet në vlerësimin më të mirë të menaxhimit të vlerës aktuale të rrjedhjeve të pritshme të parasë që pritet të pranohen. Për të llogaritur këto rrjedhje të parave, menaxhmenti gjykon mbi situatën financiare të palës në transaksion dhe vlerës neto të realizueshme të çdo kolaterali të vendosur. Çdo aktiv me rënie në vlerë, matet bazuar mbi cilësitë e tij, dhe llogaritja e rrjedhjeve të parasë që konsiderohen të arkëtueshme aprovet në mënyrë të pavarur.

Gjykime kritike kontabël në aplikimin e politikave kontabël të BQK-së

Gjykimet kritike kontabël të kryera gjatë aplikimit të politikave kontabël të BQK-së përfshijnë:

Klasifikimi i mjeteve dhe detyrimeve financiare

Politikat kontabël të BQK-së krijojnë mundësinë që aktivet dhe detyrimet të vendosen që në fillim në kategori të ndryshme kontabël sipas rrethanave të caktuara.

Në klasifikimin e aktiveve financiare si të mbajtura deri në maturim, BQK-ja ka treguar se ka qëllimin pozitiv dhe aftësinë për ti mbajtur mjetet deri në datën e maturimit, siç kërkohet nga politikat kontabël 3 (h).

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënim mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

6. Mjetet dhe detyrimet financiare (klasifikimet kontabël dhe vlerat e drejta)

Tabela më poshtë paraqet klasifikimin për çdo klasë të aktiveve dhe detyrimeve financiare të BQK-së, si dhe vlerat e drejta të tyre.

Në mijë Euro 31 dhjetor 2015	Shënim	Kreditë dhe llogari të arkëtueshme	Të mbajtura në maturitet	Të tjera me kosto të amortizuar	Vlera totale e bartur	Vlera e drejtë
Paraja e gatshme	7	15,282	-	-	15,282	15,282
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	8	241,187	-	-	241,187	241,187
Bono thesari	9	-	127,319	-	127,319	127,378
Depozita me bankat e huaja	10	-	805,309	-	805,309	805,309
Aktive me FMN	11	268,277	-	-	268,277	268,277
		524,746	932,628	-	1,457,374	1,457,924
Detyrime ndaj bankave vendase	15	-	-	316,406	316,406	316,406
Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN	16	-	-	273,894	273,894	273,894
Detyrime ndaj institucioneve qeveritare	17	-	-	735,744	735,744	735,744
Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike	18	-	-	82,649	82,649	82,649
Nga huamarrja /et	19	-	-	-	-	-
Detyrime të tjera vendase	20	-	-	756	756	756
		-	-	1,409,449	1,409,449	1,409,449
31 dhjetor 2014						
Paraja e gatshme	7	29,178	-	-	29,178	29,178
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	8	323,401	-	-	323,401	323,401
Bono thesari	9	-	120,789	-	120,789	560,819
Depozita me bankat e huaja	10	-	660,123	-	660,123	660,123
Aktivitet me FMN	11	234,785	-	-	234,785	234,785
		587,364	780,912	-	1,368,276	1,808,306
Detyrime ndaj bankave vendase	15	-	-	315,932	315,932	315,932
Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN	16	-	-	238,713	238,713	238,713
Detyrime ndaj institucioneve qeveritare	17	-	-	713,567	713,567	713,567
Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike	18	-	-	50,608	50,608	50,608
Nga huamarrja /et	19	-	-	34	34	34
Detyrime të tjera vendase	20	-	-	2,428	2,428	2,428
		-	-	1,321,282	1,321,282	1,321,282

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

7. Paraja e gatshme

Paraja e gatshme shprehet e gjitha në Euro.

8. Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja

Këto llogari mbahen në bankat e mëposhtme:

	2015	2014
Deutsche Bundesbank	-	-
Raiffeisen Zentralbank	152,006	145,497
Svenska Handelsbanken	-	10,004
Deutsche Bank	79,162	104,900
Pohjola Bank Plc	9,997	63,000
Commerzbank AG	23	-
Gjithsej	241,187	323,401

Të gjitha llogaritë rrjedhëse të bankave të mësipërme kanë një vlerësim kreditor prej A-2/P-2, sipas vlerësimit të vitit 2015 nga Standard & Poors/Moody's. Zvoglimi krahas vitit 2014 është rrjedhe normale e aktiviteteve ditore, njeherit ky zvogëlim në llogari rrjedhëse pjeserish manifestohet te rritja, të shënim 9 dhe 10 (të letrat me vlerë dhe plasmanët).

9. Letrat me vlerë (Bono thesari dhe Obligacione Qeveritare)

Të dy kategoritë që bëjnë pjesë në kuadër të grupimit janë letra të borxhit qeveritare të lëshuara nga vendet e Bashkimit Evropian. Bonot e thesarit e shpalosura me poshtë kanë maturitetet deri në një vit. Ndërsa ato të obligacioneve qeveritare deri në dy vite e gjysmë. Të gjitha janë në Euro dhe kanë pasur dhe kanë norma të interesit efektiv që variron nga 0.016% deri në 2.696% vjetore në vitin 2015 (ndërsa në 2014: 0.009% deri në 0.370% vjetore).

Bonot e thesarit lëshohen nga qeveritë e vendeve të Bashkimit Evropian si më poshtë:

Sipas shteteve:

	2015	2014
Franca	50,490	-
Holanda	49,996	50,792
Belgjika	-	69,997
Kosova	26,833	-
Gjithsej	127,319	120,789

Sipas llojit:

	2015	2014
Bono Thesari	64,514	69,997
Obligacione qeveritare	62,805	50,792
Gjithsej	127,319	120,789

Vlerësimi kreditor për këto instrumente financiare që BQK-ja ka investuar për periudhën që përfundon me 31 dhjetor 2014 ka qenë për A-3 dhe P-2, sipas vlerësimit të Standard & Poor's / Moody's. Rritja krahas me 2014 rrjedh pjesërisht nga ajo se gjithsej portfolio është rritur (ndikuar nga rritja e saldove të zërave të detyrimeve, shiko shënim 16, 17 dhe 18) si dhe nga bartja në mes kategorive p.sh shënim 8 është zvogëluar dhe janë rritur shumat në shënim 9 dhe 10.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

10. Depozita/Plasmanët me bankat e huaja

Depozitat me bankat e huaja janë të përbëra si më poshtë:

	2015	2014
Depozitat e afatizuara		
Raiffeisen Zentralbank	200,000	20,000
Svenska Handelsbanken	-	80,062
ING Bank	185,000	50,000
Rabobank	90,023	-
Danske Bank	140,004	110,007
Swedbank	-	100,000
Banque Centrale du Luxembourg	-	50,000
Deutsche Bank	160,000	150,000
Pohjola Bank Plc	30,000	100,000
	805,027	660,069
Interesi i përlogaritur në depozitat e afatizuara		
Raiffeisen Zentralbank	131	1
Svenska Handelsbanken	-	8
ING Bank	31	1
Rabobank	21	-
Danske Bank	24	6
Swedbank	-	18
Banque Centrale du Luxembourg	-	12
Deutsche Bank	73	1
Pohjola Bank Plc	2	7
	282	54
Gjithsej	805,309	660,123

Depozitat e vendosura me bankat e huaja janë të përcaktuara në Euro dhe përfitojnë interes me normë efektive që levizë nga 0.010% në 0.260% vjetore (2014: 0.005% deri në 0.370% vjetore) si dhe kanë maturitet fillestar nga 3 në 367 ditë (2014: nga 1 në 273 ditë). Të gjitha depozitat kanë një vlerësim kreditor minimal prej A-2/P-2, sipas vlerësimit të bërë për vitin 2015 nga Standard & Poors/Moody's.

Nëse krahasojmë me fund te vitit 2014 vërejmë një rritje të pozicionit të fundvitit 2015 krahas 2014, i cili rrjedh kryesisht nga ajo që është thënë në shënim 8 dhe 9 lidhur me rritjen e portfolios dhe lëvizjet brenda zërave në kuadër të shënim 8, 9 dhe 10.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

11. Mjetet e ndërlidhura me FMN

	2015	2014
Kuota e FMN-së	75,097	70,406
Titujt DVT	65,127	62,462
Interesi i përllogaritur	230	187
FMN	140,454	133,055
Qeveria		
Kërkesa nga Qeveria për shfrytëzimin e fondeve të FMN-së (SBA)	127,823	101,731
Gjithsej	268,277	234,786

Mjetet e listuara më sipër lidhen me pranimin e Kosovës në FMN në qershor të vitit 2009. Në lidhje me anëtarësimin e Kosovës në FMN, BQK-ja vepron si depozitues dhe agjent fiskal. Kjo është në përputhje me Ligjin nr. 03/L-209 për Bankën Qendrore të Republikës së Kosovës dhe Ligjin nr. 03-L-152 për Anëtarësimin e Republikës së Kosovës në Fondin Monetar Ndërkombëtar dhe Organizatat e Grupit të Bankës Botërore.

Kuota në FMN përfaqëson kuotën e regjistrimit që është përcaktuar në kohën e pranimit dhe është e shprehur në DVT (e shpalosur më lartë në ekuivalent të Euros) dhe shuma përcaktohet në bazë të rregullave dhe rregulloreve të FMN-së.

Titujt DVT përfaqësojnë aktive të aprovuara nga Bordi i Guvernatorëve të FMN-së sipas alokimeve të DVT ndaj vendeve anëtare të FMN-së (vendime të marra më 28 gusht 2009 dhe 9 shtator 2009). Titujt DVT përfitojnë norma vjetore të interesit në vitin 2015 të cilat variojnë nga 0.044% në 0.050% vjetore (2014: 0.050% deri në 0.120% vjetore).

Kërkesa nga Qeveria për shfrytëzimin e fondeve të FMN-së përfaqësojnë si detyrime ndaj Qeverisë që rrjedhin nga nënshkrimi i Marrëveshjes Stand-by ndërmjet Qeverisë së Kosovës dhe FMN-së në qershor të vitit 2010, prill 2012 dhe korrik 2015, me anë të së cilave Qeveria e Kosovës ka përfituar nga FMN-ja një linjë të shfrytëzimit të mjeteve në përputhje me marrëveshjet në fjalë, ndërsa pozicioni me 31 dhjetor 2015 është 100.4 milion DVT (apo, 127.8 milion Euro). Norma e interesit të kësaj marrëveshje është e lidhur me normën e interesit sipas kushteve të tregut të normës bazë të interesit të vendosur nga FMN-ja, e cila vetë është e lidhur me normën e interesit të DVT-ve. Norma e interesit për vitin 2015 lëviz në baza tremujore në vit mesatarisht nga 1.044% deri në 1.050% vjetore (në 2014 ka lëvizur nga 1.05% deri në 1.12% vjetore).

BQK-ja vepron si institucion depozitues (bankë) për Qeverinë e Kosovës. Për të menaxhuar aktivitetet e rrjedha nga marrëveshjet me FMN-në, BQK-ja dhe Qeveria e Kosovës kanë arritur ka nënshkruar marrëveshje mirëkuptimi për secilën marrëveshje Stand-by “mbi procedurat për kërkesë, pranim, shërbim dhe ri-bletje të fondeve nga FMN-ja sipas kushteve të marrëveshjes Stand-By. Bazuar në këtë marrëveshje BQK-ja tërheq DVT-të nga FMN-ja në emër të Qeverisë dhe i krediton këto fonde në llogarinë e Qeverisë.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

12. Prona dhe pajisjet

Prona dhe pajisjet përbëhen si më poshtë:

	Investime në objektet me qira	Pajisje	Kompjuter	Automjete	Aktivet në ndërtim	Gjithsej
Kosto						
Më 1 janar 2014	2,045	1,484	881	242	55	4,707
Blerje	2	174	145	-	30	351
Transfer nga/në	10	22	-	-	(32)	-
Transfer nga/në (korrigjim)	-	-	-	-	(23)	(23)
Nxjerrje jashtë përdorimit	-	-	-	(67)	-	(67)
Më 31 dhjetor 2014	2,057	1,680	1,026	175	30	4,968
Më 1 janar 2015	2,057	1,680	1,026	175	30	4,968
Blerje	7	124	372	145	127	775
Transfer nga/në	-	-	-	-	-	-
Transfer nga/në (korrigjim)	-	-	-	-	-	-
Nxjerrje jashtë përdorimit	-	-	-	-	-	-
Më 31 dhjetor 2015	2,064	1,804	1,398	320	157	5,743
Zhvlerësimi						
Më 1 janar 2015	471	1,296	812	221	-	2,800
Zhvlerësimi i vitit	103	78	77	21	-	279
Transfer nga/në (korrigjim)	-	10	(10)	-	-	-
Nxjerrje jashtë përdorimit	-	-	-	(67)	-	(67)
Më 31 dhjetor 2015	574	1,384	879	175	-	3,012
Më 1 janar 2015	574	1,384	879	175	-	3,012
Zhvlerësimi i vitit	103	86	142	28	-	359
Transfer nga/në (korrigjim)	-	-	-	-	-	-
Nxjerrje jashtë përdorimit	-	-	-	-	-	-
Më 31 dhjetor 2015	677	1,470	1,021	203	-	3,371
Vlerat bartëse						
Më 1 janar 2014	1,574	188	69	21	55	1,907
Më 31 dhjetor 2014	1,483	296	147	-	30	1,956
Më 31 dhjetor 2015	1,387	334	377	117	157	2,372

Nuk ka mjete të bllokuara si kolaterale deri më 31 dhjetor 2015 (31 dhjetor 2014: asnjë).

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

13. Aktive të paprekshme

Mjetet e paprekshme përbëhen si më poshtë:

	Programe kompjuterike në zhvillim	Programe kompjuterike	Gjithsej
Kosto			
Gjendja më 1 janar 2014	113	2,012	2,125
Blerje	34	89	123
Transfere (nga)/për	(88)	88	-
Transfere (nga)/në (korrigjim)	-	23	23
Nxjerrje jashtë përdorimit	-	-	-
Gjendja më 31 dhjetor 2014	59	2,212	2,271
Gjendja më 1 janar 2015	59	2,212	2,271
Blerje	424	79	503
Transfere (nga)/në	-	-	-
Transfere (nga)/në (korrigjim)	-	-	-
Nxjerrje jashtë përdorimit humbura	-	-	-
Gjendja më 31 dhjetor 2015	483	2,291	2,774
Amortizimi			
Gjendja më 1 janar 2014	-	814	814
Amortizimi për vitin	-	206	206
Nxjerrje jashtë përdorimit	-	-	-
Gjendja më 31 dhjetor 2014	-	1,020	1,020
Gjendja më 1 janar 2015	-	1,020	1,020
Amortizimi për vitin	-	202	202
Nxjerrje jashtë përdorimit/të humbura	-	-	-
Gjendja më 31 dhjetor 2015	-	1,222	1,222
Shumat e bartura			
Gjendja më 1 janar 2014	113	1,198	1,311
Gjendja më 31 dhjetor 2014	59	1,192	1,251
Gjendja më 31 dhjetor 2015	483	1,069	1,552

14. Aktive tjera

Mjetet e tjera përbëhen si më poshtë:

	2015	2014
Të ardhura të përlllogaritura nga tarifata	808	771
Llogari të arkëtueshme dhe parapagime	89	115
Gjithsej	897	886

Të ardhura të përlllogaritura nga tarifata paraqesin vlerësimet për tarifata nga ripërtëritja e licencave dhe tarifa të tjera për institucionet financiare vendore për tremujorin e fundit.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

15. Detyrime ndaj bankave komerciale në vend

Sipas Rregullës XVII të BQK-së për mbikëqyrjen bankare, bankat komerciale që operojnë në Kosovë janë të detyruara të mbajnë rezerva të likuiditetit në shumën prej 10% të depozitave të kualifikuara të klientëve të tyre. Së paku gjysma e kësaj rezerve duhet të mbahet në llogari në BQK-së.

Detyrime ndaj bankave në vend

	2015	2014
ProCredit Bank Kosovë	31,592	29,511
Raiffeisen Bank Kosovë	32,682	30,023
NLB Prishtina	15,955	16,984
Banka Ekonomike	6,754	5,910
Banka për Biznes	4,522	3,989
Banka Kombëtare Tregtare (dega në Prishtinë)	8,774	8,740
Banka Ekonomike Turke (TEB)	15,230	14,401
Komercijalna Banka – Dega në Mitrovicë	2,501	2,407
Turkiye is Bankasi a.s.	1,305	1,449
T.C. Ziraat Bankasi A.S. - Dega në Kosovë	63	-
Banka Kreditore e Prishtinës	-	-
Gjithsej rezerva e kërkuar	119,378	113,414
Shuma shtesë mbi rezervën e kërkuar		
ProCredit Bank Kosovë	45,633	82,301
Raiffeisen Bank Kosovë	19,250	16,110
NLB Prishtina	23,254	25,840
Banka Ekonomike	10,818	5,005
Banka për Biznes	18,054	16,902
Banka Kombëtare Tregtare (dega në Prishtinë)	30,958	15,098
Banka Ekonomike Turke (TEB)	35,779	32,285
Komercijalna Banka – Dega në Mitrovicë	2,436	2,350
Turkiye is Bankasi a.s.	4,999	6,607
T.C. Ziraat Bankasi A.S. – Dega në Kosovë	5,788	-
Banka Kreditore e Prishtinës	59	20
Gjithsej shtesa në llogaritë rrjedhëse	197,028	202,518
Gjithsej shuma në llogaritë rrjedhëse	316,406	315,932

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

16. Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN-në

	2015	2014
FMN Llogaria nr. 1	188	176
FMN Llogaria nr. 2	6	6
FMN Llogaria e letrave me vlerë	184,627	155,058
FMN DVT Shpërndarja	70,475	66,072
Interesi i përlllogaritur (akrual)	230	187
Gjithsej detyrimi ndaj FMN	255,526	221,499
Detyrimi ndaj Qeverisë		
FMN- Pjesa e kuotës e paguar nga Qeveria	18,368	17,214
Gjithsej detyrimi ndaj Qeverisë	18,368	17,214
Gjithsej	273,894	238,713

Vlerat e mësipërme lidhen me pranimin e Kosovës në FMN në qershor 2009.

Llogaritë nr. 1 dhe nr. 2 janë llogari të FMN-së në BQK që janë hapur sipas kërkesave të bazuara në rregullat dhe rregulloret e FMN-së.

Llogaria e letrave me vlerë të FMN-së paraqet një lloj dëftese të borxhit të cilën Qeveria e Kosovës duhet ta paguaj, sipas kërkesës së FMN-së. Kjo shumë paraqet detyrimin e BQK-së ndaj FMN-së dhe përputhet me kërkesën korresponduese të BQK-së tek Qeveria e Kosovës.

Pjesa e paguar në FMN e kuotës nga Qeveria e Kosovës, paraqet shumën që Qeveria e Kosovës ia ka paguar FMN-së në emër të kuotës së FMN-së.

Shpërndarja e DVT-ve paraqet shpërndarjet e DVT-ve në shtetet anëtare të FMN-së, që është aprovuar nga Bordi i Guvernatorëve të FMN-së më 28 gusht 2009 dhe 9 shtator 2009.

Shpërndarjet e DVT-ve dhe pjesa e paguar e kuotës janë interesa që përmbajnë norma vjetore interesi mesatar që variojnë nga 0.044% - 0.050% për vitin 2015 (2014: 0.05% - 0.12% vjetore).

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

17. Detyrime ndaj institucioneve qeveritare

Detyrimet ndaj institucioneve qeveritare përfshijnë llogaritë rrjedhëse si më poshtë:

Llogaritë rrjedhëse	2015	2014
Thesari- Ministria e Financave	248,780	90,481
Agjencia Kosovare e Privatizimit	486,819	557,801
Institucionet e përkohshme administrative	145	268
Gjithsej llogaritë rrjedhëse	735,744	648,550
Depozita me afat		
Thesari - Ministria e Financave	-	65,017
Agjencia Kosovare e Privatizimit	-	-
Gjithsej depozitat me afat	-	65,017
Gjithsej	735,744	713,567

Norma e interesit efektiv vjetor për llogaritë rrjedhëse për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015 është zero (për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2014: zero). Për depozitat me afat normat e interesit efektiv për vitin 2015 nuk është e aplikueshme (2014: 0.010% - 0.37 % vjetore).

18. Detyrime ndaj institucioneve publike dhe komerciale

	2015	2014
Llogaritë rrjedhëse		
Kompanitë e sigurimeve	4,528	4,982
Institucionet tjera publike	78,119	45,556
Fondet e licencuara pensionale	-	68
Të tjera	2	2
Gjithsej	82,649	50,608

Norma e interesit efektiv për llogaritë rrjedhëse më 31 dhjetor 2015 dhe 2014 është zero. Ndryshimi në kuadër të grupit rrjedh nga tregheqja e mjeteve të mbajtura në llogari rrjedhëse për njërin nga llogarit e një institucioni publik bazuar në qëllimet e tyre operative me llogarinë vetanake në BQK.

19. Detyrime nga huamarrja/et

	2015	2014
Huamarrja /et	680	34
Gjithsej	680	34

Shumat më sipër paraqesin huamarrjen nga Banka Botërore. Banka ka shfrytëzuar mundësin e huamarrjes me kushte të favorshme (norma e ulët e interesit dhe periuhda e mospageses së kryesjesë prej rreth 10 vite). Kryesisht huamarrja nderlidhet me projektin për zhvillimin e pagesave brenda vendit në drejtimin të procesimit të tyre në kohë reale.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

20. Detyrime të tjera vendore

	2015	2014
Llogari në përkujdesje	756	2,428
Të ardhura të shtyra nga grandet	622	456
Të ardhurat tjera të shtyra	9	6
Fondi i rezervave	168	145
Kreditorë të ndryshëm	244	146
	1,799	3,181

Ndryshimi rrjedh vetëm nga rrjedha normale e aktiviteteve në kuadër të grupimit në raport me datat kur shpalosen gjendjet.

Bilanci i llogarive në përkujdesje përbëhet nga këto lloje të llogarive dhe shumave.

Shuma prej 1,134 Euro paraqet shumat e qerasë të mbledhura nga BQK-ja deri më 5 janar 2004 në emër të ish Bankës Kombëtare të Kosovës, të cilat i ishin lëshuar me qera subjekteve të ndryshme/individëve. Kjo shumë përfshinë edhe interesin e fituar nga këto pagesa të qerasë deri më 31 dhjetor 2014. Kjo gjate vitit 2015 është bartur në te hyra të jashtëzakonshme.

Të përfshira në llogaritë në përkujdesje janë edhe disa shuma parash, në valuta të ndryshme dhe aktive të tjera, që BQK-ja i ka trashëguar që nga krijimi, nga ish Banka Kombëtare e Kosovës dhe interesin e fituar me vite e që deri më 31 Dhjetor 2014 kap shumën prej 538 mijë euro. Këto mjete në vitin 2015 janë transferuar në Buxhetin e konsoliduar të Kosovës.

Më 31 dhjetor 2015 në kuadër të llogarive në përkujdesje janë të përfshira edhe 756 mijë Euro, që ndërlidhen llogaritë rrjedhëse të Kompanisë së Sigurimeve Kosova e cila është likuiduar në prill të vitit 2010. Vetëm kjo ka mbetur si llogari në përkujdesje me 31 dhjetor 2015.

Lëvizjet në të hyrat nga grantet janë si vijon:

	Ministria e Financave (ICU Portofoli)	Banka Botërore	Gjithsej
Të hyrat e shtyra nga grantet më 1 janar 2014	495	28	523
Grante të pranuar gjatë vitit	10	-	10
Të ardhurat nga grantet për vitin	(70)	(7)	(77)
Të hyrat e shtyra nga grantet më 31 dhjetor 2014	435	21	456
Të hyrat e shtyra nga grantet më 1 janar 2015	435	21	456
Grande të pranuar gjatë vitit	10	233	243
Grandet e njohura si hyrje për vitin	(70)	(7)	(77)
	-	-	-
Të hyrat e shtyra nga grantet më 31 dhjetor 2015	375	247	622

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

21. Kapitali i autorizuar

Kapitali i Autorizuar i BQK-së më 31 dhjetor 2015 dhe 2014 është 30,000 Euro sipas Ligjit nr. 03/L-209 të miratuar më 22 korrik 2010.

BQK i raporton Kuvendit të Kosovës. Kapitali i BQK-së nuk i nënshtrohet ndonjë detyrimi.

21a. Fondi rezervë dhe rezerva e rivlerësimit

Fondi rezervë dhe rezerva e rivlerësimit rregullohet me Ligjin nr. 03/L-209 për Bankën Qendrore të Republikës së Kosovës. Fitimi i çdo viti financiar, shpërndahet si përshkruhet në shënimin 4 (f) në përputhje me këtë ligj.

22. Të ardhurat neto nga interesi

Të ardhurat neto nga interesi, përbëhen si vijon:

	2015	2014
Të ardhurat nga interesi		
Nga llogaritë e depozitave	528	812
Nga bonot e thesarit	81	636
Nga llogaritë rrjedhëse	33	56
	642	1,504
Shpenzimet e interesit		
Në llogaritë rrjedhëse të entiteteve jo-bankare	37	54
Në depozitat me afat	8	-
Në depozitat me afat	3	192
	48	246
Të ardhura neto nga interesi	594	1,258

23. Të ardhurat neto nga tarifat dhe ndalesat

Të ardhurat neto nga tarifat dhe ndalesat përbëhen si në vijim:

	2015	2014
Të ardhura nga tarifat		
Nga depozitime parash	438	459
Nga transfertat e jashtme hyrëse	51	40
Nga transfertat e jashtme dalëse	258	290
Nga sistemi kliringut ndër-bankar	520	477
Nga sistemi i regjistrimit të kredive	116	121
Nga menaxhimi i fondeve të thesarit	25	224
Tarifat e tjera	34	29
	1,442	1,640
Shpenzimet nga tarifat		
Për transport parash	360	273
Për transaksione me bankat korrespondente	16	45
	376	318
Të ardhura neto nga tarifat dhe ndalesat	1,066	1,322

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

23. Të ardhurat nga neto tarifaf dhe ndalesat (vazhdim)

Të ardhurat nga menaxhimi i fondit të thesarit rrjedhin (shënim 23) nga shërbimet e menaxhimit të mjeteve të Thesarit të Ministrisë së Financave nga BQK. Këto shërbime janë në përputhje me Ligjin për BQK-në.

24. Të ardhura nga aktiviteti rregullativ

Të ardhurat të tjera operative përfshijnë kryesisht tarifa të vendosura ndaj institucioneve financiare në Kosovë si pjesë e lëshimit apo ripërtëritjes së licencave, po ashtu edhe tarifa të tjera të detyrueshme që kanë të bëjnë me aktivitetet e tyre.

Të ardhurat nga aktiviteti rregullativ:

	2015	2014
Tarifa ngarkuar për bankat komerciale	2,056	1,958
Tarifa ngarkuar për kompanitë e sigurimit	1,196	1,144
Tarifa nga institucionet financiare jo-bankare	146	196
Tarifa nga ripërtëritja e pensioneve	12	13
Gjithsej	3,410	3,311

25. Të ardhurat nga grantet

Të ardhurat nga grantet përbëhen si në vijim:

	2015	2014
Thehari - Ministria e Financave (ICU portofoli)	70	70
Banka Botërore	7	7
Gjithsej	77	77

26. Të ardhurat tjera operative

Të ardhurat tjera:

	2015	2014
Të ardhurat tjera (jo të rregullta)	1,139	18
Gjithsej	1,139	18

Në kuadër të të ardhurave tjera jo të rregullta janë të hyrat jo të rregullta nga shënim 20 dhe të hyra tjera që nuk ndërlidhen me aktivitetin e rregullt e as në ndonjë ze tjetër specifik të shpallur si të veçantë.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

27. Shpenzimet e personelit

Shpenzimet e personelit përbëhen si në vijim:

	2015	2014
Pagat	2,812	2,779
Kontributet pensionale	449	439
Shpenzimet e sigurimit shëndetësor	175	178
Trajnimet e stafit	63	43
Shpenzimet e Bordit të Bankës Qendrore	101	107
Të tjera	25	25
Gjithsej	3,625	3,571

Numri i punonjësve në BQK më 31 dhjetor 2015 ishte 215 (31 dhjetor 2014: 201). Nga shpalosja me lartë vërehet se kemi rritje të shpenzimeve të personelit, në vitin 2015 krahas me vitin 2014, dhe kjo është e ndikuar nga rritja e numrit të personelit.

28. Shpenzimet e përgjithshme dhe administrative

Shpenzimet e përgjithshme dhe administrative përbëhen si në vijim:

	2015	2014
Shpenzimet e sigurimit	203	185
Mirëmbajtje dhe riparime	36	44
Mirëmbajtja e programeve kompjuterik	286	240
Shpenzimet e komunikimit (telefon, teleks, dhe internet)	36	51
Shërbime komunale	91	97
Shpenzimet e auditimit dhe këshillimit	17	18
Shpenzimet sigurisë dhe ruajtjes	62	44
Udhëtime dhe transport	134	107
Shpenzimet operative të veturave	29	33
Materiale zyre	6	21
Shpenzime për përfaqësimi*	37	36
Shpenzime për reprezentacion (tjera*)	12	11
Shpenzime e kafitërisë	28	28
Shpenzimet konsumuese për kompjuterë artikuj të tjerë të nderlidhur	12	10
Shpenzime konsumuese për pajisje	8	40
Shpenzimet e publikimit dhe literaturës	24	38
Asistencë tekniko profesionale dhe shërbime tjera të jashtme	30	121
Anëtarësime shoqata profesionale**	27	29
Shpenzimet e provizioneve***	23	145
Të tjera	13	21
Gjithsej	1,114	1,319

* Shpenzime për reprezentacion (tjera) janë kryesisht dreka/darka reprezentuese të institucionit, Shpenzimet e përfaqësimit përbëhen: konferenca gjatë vitit 2015, programi i edukimit financiar, përfaqësimi në garat sportive rajonale, pikniku, dhurata e fëmijëve për fund vit, ceremonitë dhe dhuratat për pensionim të personelit, dhurata për 8 mars dhe të ngjashme.

** Anëtarësimet në shoqata profesionale kryesisht janë anëtarësimet në shoqata të nivelit ndërkombëtar të rregullatorëve të mbikëqyrjes së sigurimit, mbikëqyrjes së pensioneve, regjistrimit të kreditëve, për auditim të brendshëm si dhe standarde të raportimit financiar.

*** Provizionet e ndara për konteste gjyqësore të hapura më 31 Dhjetor 2015.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

29. Fitimi/ (humbjet) neto nga vlerësimi (këmbimi) valutor

Humbja neto nga kursi i vlerësimi (këmbimi) valutor është 298 mijë Euro për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015, (ndërsa 2014: fitim prej 225 mijë) paraqet fitimet/humbjet e perealizuara në raport me diferencat e ardhura nga rivlerësimet (këmbimet) valutore nga përkthimi i mjeteve dhe detyrimeve të DVT-ve të shprehura në librat e BQK-së.

30. Paraja dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj përbëhen nga:

	Shënim	2015	2014
Paraja e gatshme	7	15,282	29,178
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	8	241,187	323,401
Bono thesari me maturitet deri në tre muaj	9	2,864	-
Depozita me bankat e huaja me maturitet deri në tre muaj	10	-	410,007
Gjithsej		259,333	762,586

Paraja dhe ekuivalentët e saj mbahen për qëllim të përmbushjes së detyrimeve të likuiditetit kryesisht afatshkurtër. Një investim kualifikohet si ekuivalent i parasë kur ai ka maturim afatshkurtër, më pak se tre muaj nga data e blerjes.

31. Detyrime të kontraktuara dhe kontingjente

Ligjore

BQK-ja ka disa procese të hapura gjyqësore kundër saj në datën e raportimit të këtyre pasqyrave financiare. Është mendim i menaxhmentit se rezultati përfundimtar i këtyre padive nuk do të ketë një efekt të rëndësishëm në pasqyrat financiare të BQK-së më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015, megjithatë duke dashur të jemi të kujdesshëm për disa prej tyre kemi vlerësuar ndarjen e një fondi rezervë i shpalosur si zë të detyrimit tjera.

Detyrimet të kontraktuara kreditore

Më 31 dhjetor 2015, BQK-ja kishte për detyrim që të vendoste depozita në shumën e përgjithshme prej 0 (zero) milion Euro (31 dhjetor 2014, BQK-ja kishte për detyrim që të vendoste depozita në shumën e përgjithshme prej 149 milion Euro).

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2015

(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

31. Detyrime të kontraktuara dhe kontingjente (vazhdim)

Detyrimet të kontraktuara kreditore (vazhdim)

Detyrime të tjera

Detyrime e tjera përbëhen nga:

	2015	2014
Kontrata për shërbime	79	17
Kontrata per renovim dhe riparim ne objekt	2,041	-
Kontrata për pajisje	61	145
Gjithsej	2,181	162

Në vitin 2009, Kosova u bë anëtare e organizatave të grupit të Bankës Botërore – Banka Ndërkombëtare për Rindërtim dhe Zhvillim (BNRZH), Asociacioni Ndërkombëtare për Zhvillim (ANZH), dhe Agjencia për Garantimin e Investimeve Shumëpalëshe (AGISH). Në lidhje me këtë anëtarësim, BQK-ja vepron si depozitare. Kjo është në përputhje me Ligjin nr. 03/L-209 për Bankën Qendrore të Republikës së Kosovës dhe Ligjin nr. 03-L-152 për Anëtarësimin e Republikës së Kosovës në Fondin Monetar Ndërkombëtar dhe Organizatat e Grupit të Bankës Botërore.

Në qershor 2009, Qeveria e Kosovës lëshoi letra premtimi për të bërë pagesa lidhur me anëtarësimet në agjencitë e Bankës Botërore të lartpërmendura, sipas kërkesës dhe instruksioneve të pagesës së tyre. Shuma totale më 31 dhjetor 2015 ishte 645 mijë dhe më 2014 e këtyre letrave të premtimit ishte 645 mijë Euro.

32. Transaksionet me palët e lidhura

Palët e lidhura përfshijnë Menaxhmentin Kyç dhe Bordin e Bankës Qendrore. Kompensimet e tyre paraqiten si më poshtë:

	2015	2014
Kompensimet për anëtarët e Bordit të Bankës Qendrore	80	81
Kompensimet për Komitetin e Auditimit	7	7
Kompensimi për personelin kyç të menaxhmentit	184	216
Gjithsej	271	304

33. Ngjarjet pasuese

Nuk ka ngjarje të rëndësishme pasuese pas datës së bilancit për të cilat do të ketë nevojë të bëhen rregullime ose shënime shpjeguese shtesë në këto pasqyra financiare.